

EL, 12.10.2017

Innspill fra faggruppen for samtidshistorie til IAKHs stillingsplan

Gruppen holdt et møte onsdag 11.10, kl. 1415-1600 med diskusjon av prioriteringer i kommende fireårsperiode, med utgangspunkt i de dokumentene som er tilgjengeliggjort for stillingsplanarbeid på IAKHs nettsider. Tilstede var Sunniva Engh, Hanne Hagtvedt Vik, Mari Salberg, Doug Rossinow, Toufoul Abou-Hodeib, Kim Priemel, Patrick Bernhard, Klaus Nathaus, Ellen Cathrine Lund og Einar Lie. I Hilde Henriksen Waages sykefravær ble møtet ledet og referert av Einar Lie. Notatet er i ettertid sendt til de tre faste ansatte som hadde forfall til møtet, Hilde Henriksen Waage, Veronique Pouillard og Daniel Maul, som har sluttet seg til samtlige hovedsynspunkter og konklusjoner.

Innledningsvis i møtet ble det diskutert om alle tilgjengelige stillingsressurser burde benyttes på utlysning av faste vitenskapelige stillinger. Det ble reist et spørsmål om det ikke ville vært ønskelig å finansiere midler til PhD og/eller postdoktorstipendiater av egne budsjettmidler, for utlysning uavhengig av tilgjengelige prosjektmidler. Det var enighet i gruppen om at dette ville vært gunstig, og videre at postdoktor-nivået pekte seg ut fremfor PhD ved utlysning. Dette var et kritisk karrierepunkt for mange, i tillegg representerer postdoktorer en gunstig kombinasjon av faglig tyngde og fornyelse i miljøet. Kostnadene ved de to typene av stipendier er ikke vesentlig forskjellig, men det faglige bidraget til miljøet større på postdoktornivå. Et slikt stipend kunne utlyses og søkes i hele fagbredden og søkere vurderes ut fra kvalifikasjoner.

Diskusjonen ble deretter rettet mot stillingsprioriteringer i den kommende perioden. Innledningsvis ble det påpekt av flere at det var vanskelig å foreta en konkret vurdering av behov så lenge man ikke hadde oversikt over tilgjengelige timeressurser, undervisningsbehov og studentsøkning for de enkelte periodene. Diskusjonen for øvrig kom til å dreie seg om prinsipper for rekruttering, hva gruppen så som sterke og svake sider ved kompetansesammensetningen blant historikerne ved IAKH, og hvordan stillingsplanen kunne brukes til å kompensere for det siste. Synspunktene i denne delen av diskusjonen hadde en rekke nyanser, men var preget av en stor grad av enighet:

Etter gruppens vurdering har IAKH i flere år ført en rekrutteringspolitikk som har styrket fagmiljøet betydelig. Stillinger har vært utlyst relativt bredt, vi har stort sett hatt god søkning, og nytt godt av at miljøet og stillingene har vært attraktive for internasjonale søkere. Dette gjelder ikke minst for stillingene i internasjonal (ikke-norsk) historie. Den strategien IAKHs styre har vedtatt og gjennomført på stillingsområdet, har i stor grad kommet samtidshistoriegruppen til steder. Gruppen huser i dag forskere på både norske og internasjonale temaer, har en tett faglig utveksling og aktiviserer internasjonale kapasiteter i løpende arbeid, blant annet i forelesninger og møter rettet mot publisering av høy kvalitet.

Faggruppen for samtidshistorie er tidsmessig avgrenset omtrent fra mellomkrigstiden til i dag, men som nevnt med både norsk og internasjonal historie representert. Norsk historie har i dag langt mindre tyngde enn den internasjonale, særlig etter avgangene til Even Lange og Gro Hagemann. På den andre siden har gruppen «Nyere historie» kompetanse i også norsk 1900-tallshistorie, som kommer til uttrykk gjennom undervisning, veiledning og forskning på dette området.

Det mest iøynefallende trekket ved dagens kompetanseprofil er imidlertid den svake dekningen av ulike former for ikke-norsk historie før 1900. I den eksisterende staben er det norsk historie som dominerer, både for 1800-tallshistorien og tidlig nytds histories del. Dette har historiske og institusjonelle årsaker. Sette med et forsøksvis eksternt blick er det likevel påfallende at et såpass stort miljø har så lite kompetanse i internasjonal historie før første verdenskrig. I gruppens diskusjoner ble det nevnt eksempler, blant annet behovet for kunnskap om den amerikanske, franske og industrielle revolusjon (Bruland er en kapasitet på det siste, men vil etter hvert gå av), nasjonalstatenes fremvekst mv., men også en rekke temaer fra ikke-vestlig historie ble nevnt.

Samtidshistoriegruppen har ikke ønsket å foreslå konkrete stillinger til erstatning for de avgangene som kommer. Dels synes vi at vi mangler materiale og alle faglige forutsetninger for dette, dels mener vi at det kan benyttes relativt brede utlysninger i internasjonal og norsk historie, som gjør det mindre presserende å formulere klare stillingstitler. Tre forhold mener vi likevel er klart ut fra avganger og fornyelsesbehov:

1. Internasjonal historie før 1900 bør styrkes gjennom den kommende stillingsplanen.
2. Det vil være behov for å utlyse stillinger også i norsk historie i denne perioden. Dette bør gjøres gjennom utlysninger og vurderinger som legger til rette for søkere med en komparativ, internasjonal orientering innenfor sitt forskningsfelt, slik at forskningen

på norsk historie kan trekke på og nyte godt av internasjonale perspektiver – og vice versa.

3. Vi mener det vil være fordelaktig at midler tilvarende én stillingsressurs holdes tilbake for utlysning av en postdoktorstilling for søkning i hele fagmiljøets bredde.

Selv om vi ikke vil fremme et ferdig spesifisert forslag, med antall stillinger og temaer, reflekterer rekkefølgen i 1.-3. en vurdering av hvilke utfordringer som er mest presserende, og som bør gis prioritet når ressurser fordeles gjennom en endelig stillingsplan.